

«**کریمه**» **در ازای «کی‌یف»**

هیچ‌گاه این نگرش مورد تأیید غرب قرار نگرفت. بقیه کشورهای جهان در قلمرو خارج دور قرار گرفتند. در این میان روس‌ها نشان دادند نسبت به تحولات درون کشورهای «خارج نزدیک» یا همان جمهوری‌های تازه استقلال‌یافته و سمت و سوی سیاست خارجی آنها بسیار حساس هستند و نسبت به جهت‌گیری رهبران آنها در توسعه روابط با غرب به‌ویژه آمریکا واکنش‌های مناسب را شکل می‌دهند. آنچه در اوکراین رخ داد، عرصه‌ای از این تقلیل و در واقع تعارض منافع میان روسیه و غرب به‌ویژه ایالات‌متحده بوده است. به نظر می‌رسد روی‌ها از مشغله و دغدغه‌های روسیه در المپیک سوچی بهره‌برداری لازم را کرده و با اعمال نفوذ و ورود در تحولات داخلی اوکراین، کوشیدند تا مانع بازسازی و توسعه نفوذ روسیه در این جمهوری مهم‌بازمانده از شوروی شوند.
سیاستی که تا حدی یادآور رفتار «ساکشافچی» در آستانه المپیک پکن در سال ۲۰۰۸ و حمله به نیروهای پاسدار صلح روسی در «اوستیای جنوبی» است. آنچه در ماه‌های گذشته در «کی‌یف» شکل گرفت به‌طور طبیعی پاسخ خود را در «کریمه» دریافت کرد. زمانی که اروپا و ایالات‌متحده به مداخله در تحولات داخلی اوکراین با عنوان «دموکراتیک‌سازی» - بدون در نظر داشتن زوایای این مداخله- وارد شدند و اشکال آشکار و پنهان حمایت از مخالفان را سازماندهی کردند، بسیار حیرت‌آور است که واکنش متناسب و قطعی روسیه را در این زمینه پیش‌بینی نکرده باشند. آنچه در «کریمه» اتفاق افتاد و فرصتی که برای پوتین ایجاد شد نتیجه برآوردهای نادرست و سیاست‌های شناب‌زده‌ای است که غرب در اوکراین دنبال کرد و پوتین پیش از این، عزم خود را برای دفاع از منافع روسیه با همه ابزارهای لازم نشان داده است. او به‌عنوان افسر پیشین «ک‌گ‌ب» برای دفاع از منافع روسیه، استفاده از همه ابزارها را بر خود گشوده می‌یابد. در این میان آمریکا و اروپایی‌ها نیز به زودی برای مهار این بحران، تمرکز بر ابزارهای دیپلماتیک را بیشتر مورد توجه قرار خواهند داد زیرا رهبران هم ایالات متحده و هم اروپا و هم روسیه به خوبی از تهدیدات مشترک فراوری خود آگاهی داشته و برای فایق آمدن بر این بحران آنگونه که در دو دهه گذشته نشان داده‌اند، از ظرفیت مناسبی برای خویش‌نظمی و مدیریت آن برخوردارند که دیر یا زود از آن بهره خواهند گرفت.

آخرین روزهای سال ۹۲ را پشت سر می‌گذاریم و فکر می‌کنیم مرور پرونده شکایت از محمود احمدی‌نژاد با هدف جمع‌بندی پرونده لازم است. ارزیابی‌تان از شکل این شکایت و پیگیری آن در دستگاه قضایی چیست؟

حسب قانون رسیدگی به پرونده روسای سه قوه باید در دادسرای عمومی و انقلاب تهران انجام شود. بنابراین رئیس‌جمهوری هم جزو یکی از روسای قوای سه‌گانه در کشور است و به تبع آن باید در دادسرای عمومی و انقلاب به پرونده او رسیدگی شود.

اما شما پیشتر گفته بودید به نحوه شکایت از احمدی‌نژاد ایراد دارید، این ایراد به چه بخش از پرونده وارد است؟

اشکال حقوقی آشکاری در این پرونده اتفاق افتاده. این اشکال یا به فردی که اعلام شکایت کرده برمی‌گردد یا به‌نحوه ثبت شکایت در دستگاه قضا. اشتباه این است که الزاما این پرونده باید به دادسرا می‌آمد، در حالی که بدون طی فرآیند دادسرا به‌طور مستقیم به دادگاه رفته و به این ترتیب تخلف آشکار انتظامی صورت گرفته و قاضی دادگاه باید پرونده را به دادسرا بازگرداند تا بازپرس رسیدگی کرده و اگر دلایل اتهامی کافی باشد آن وقت کیفرخواست صادر شود.

خب حالا با این ابرار بزرگ حقوقی که شما به پرونده وارد می‌دانید، تکلیف رسیدگی به پرونده چه خواهد شد؟

بییند این پرونده شبیه این است که شما روزنامه‌تان را به من بدهید و لوگوی «شرق» روی آن نخورده باشد، کیفرخواست، لوگوی پرونده است و پرونده بدون آن

فاقد هویت است. اشکال کار این است که با فرض اینکه دادگاه بخواهد رایی صادر کند بدون تردید دیوانعالی کشور رای را نقض خواهد کرد.
❖ برخی می‌گویند پرونده احمدی‌نژاد به‌دلیل اینکه ایشان رئیس دولت‌های نهم و دهم بوده با ملاحظاتنی مواجه شده، آیا این مساله صحت دارد؟

اول اینکه در قانون اساسی همه ملت در برابر قانون برابرند، حالا می‌خواهد آن فرد رئیس‌جمهوری باشد یا یک فرد روستایی یا چوپانی ساده. نباید میان مقام‌های مسؤول و افراد عادی به‌لحاظ اجرای قانون تفاوتی وجود داشته باشد. اگر کسی تخلفی کرده و مرتکب جرمی شده باشد باید به آن جرم رسیدگی شود. البته طرح پرونده و شکایت در دادسرا مساوی با جرم نیست. شاید حتی رسیدگی پیش از صدور کیفرخواست صورت گیرد و در نهایت حکم

براثت صادر شود اما نکته اینکه باید از نهادهای قانونی و دستگاه قضایی حمایت کنیم. دستگاه قضایی استانی

هم یک نهاد حقوقی و قانونی است. به‌هرحال من به شیوه رسیدگی ایراد دارم و تاکید می‌کنم که دادگاه کیفری استان پیش از صدور کیفرخواست صلاحیت ندارد. اشکال کار این است که با فرض اینکه دادگاه بخواهد رایی صادر کند بدون تردید دیوانعالی کشور رای را نقض خواهد کرد.
❖ برخی می‌گویند پرونده احمدی‌نژاد به‌دلیل اینکه ایشان رئیس دولت‌های نهم و دهم بوده با ملاحظاتنی مواجه شده، آیا این مساله صحت دارد؟

اول اینکه در قانون اساسی همه ملت در برابر قانون برابرند، حالا می‌خواهد آن فرد رئیس‌جمهوری باشد یا یک فرد روستایی یا چوپانی ساده. نباید میان مقام‌های مسؤول و افراد عادی به‌لحاظ اجرای قانون تفاوتی وجود داشته باشد. اگر کسی تخلفی کرده و مرتکب جرمی شده باشد باید به آن جرم رسیدگی شود. البته طرح پرونده و شکایت در دادسرا مساوی با جرم نیست. شاید حتی رسیدگی پیش از صدور کیفرخواست صورت گیرد و در نهایت حکم

## سیاست

توصیه عضو کمیسیون امنیت مجلس:

# احمدی‌نژاد برای احترام به قانونی که ابلاغ کرده در دادگاه حاضر شود

احمدی‌نژاد

شرق، آمنه شیرافکن: قرار بود ۱۶دی‌ماه در نزدیکی بازار دادگاه‌های کیفری استان به جمع خبرنگاران آمد و گفت که پرونده آقای احمدی‌نژاد امروز (۱۶دی‌ماه) وقت رسیدگی ندارد و تاریخ بعدی دادگاه نیز هنوز تعیین نشده. حالا مشخص نیست که روند رسیدگی به پرونده در کدام مرحله قرار دارد. «مهدی دوانگری»، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، این‌بار از زاویه دید یک قاضی به بررسی پرونده قضایی «محمود احمدی‌نژاد» پرداخته و نقدهای حقوقی به طرح شکایت از رئیس دولت گذشته دارد. البته توصیه‌اش هم به شخص «محمود احمدی‌نژاد» این است که حتی در صورت واهی‌بودن شکایت برای احترام به مراجع قضایی به دادگاه برود، به‌ویژه اینکه قانون آیین دادرسی با امضای شخص او ابلاغ شده و حالا خوب نیست که او به قانونی که روزی خودش آن را ابلاغ کرده پایبند نباشد. اما دلیل شکایت از محمود احمدی‌نژاد چه بوده؟ سال ۸۹ مجلس هشتم سه موضوع را در کمیسیون اصل ۹۰ بررسی و در مصوبه‌ای تأیید کرد تخلفی از سوی رئیس‌جمهوری انجام شده، بنابراین از رئیس دولت به قوه‌قضاییه شکایت شد. این شکایت سه محور داشت: یکی معرفی نکردن به‌موقع وزیر ورزش و جوانان، دومی پرداخت‌نکردن بودجه مترو با وجود مصوبه مجلس و سومی هم نفرستادن اساسنامه وزارت نفت برای تصویب به مجلس. از این موارد، دو مورد در صحن علنی مجلس بررسی شد و براساس ماده ۲۳۶ آیین‌نامه مجلس تأیید و سپس برای بررسی به دستگاه قضایی فرستاده شد. پیشنهاد دیگر دوانگری در این گفت‌وگو این است که هر چه سریع‌تر پرونده به دادسرا بازگردد تا کیفرخواست برای احمدی‌نژاد صادر شود چراکه عدم صدور کیفرخواست، در نهایت به مخالفت دیوانعالی با حکم نهایی دادگاه منجر خواهد شد. روز گذشته سرپرست دادگاه‌های کیفری استان تهران از صدور کیفرخواست برای محمدرضا رحیمی، معاون اول احمدی‌نژاد خبر داد و حالا نماینده مجلس خواهان رسیدگی هرچه سریع‌تر به پرونده رئیس دولت گذشته است.

رسیدگی به پرونده اتهامی آقای احمدی‌نژاد را ندارد. توصیه می‌کنم که این نقض برطرف شود چراکه اگر این مساله برطرف نشود این پرونده سراجامی نخواهد داشت.

❖ آقای احمدی‌نژاد با همین پرونده دوباره احضار شده و هر دوبار هم به دادگاه نیامده. فکر می‌کنید آقای احمدی‌نژاد بالاخره در دادگاه حاضر شوند؟

ماده ۱۲۴ لایحه قانون آیین دادرسی کیفری می‌گوید که متهم ابتدا احضار شده و در صورت عدم حضور جلب خواهد شد. این را قانون به صراحت گفته و تکلیف را برای مقام قضایی مشخص کرده. بنابراین اگر احمدی‌نژاد حسب قانون و احضار صورت‌گرفته در دادگاه حاضر نشود، گام بعدی می‌تواند صدور حکم جلب برای او باشد.

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

آقای احمدی‌نژاد هشت‌سال مدیریت اجرایی کشور

را برعهده داشته و همین قانون آیین دادرسی به امضای ایشان ابلاغ شده و چندبار که به شکل آزمایشی تمدید می‌شد با امضای ایشان ابلاغ شده و حالا انتظار و توصیه ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ نکته آخر اینکه شما تا به اینجا ی کار بیشتر به‌عنوان یک قاضی سخن گفتید اما حالا می‌خواهم از مقام کمیسیون امنیت مجلس درباره مسایل امنیتی پرداختن به این پرونده بگویند، در کنار دیگر توصیه‌ها، آیا توصیه امنیتی هم در این زمینه دارید؟

تنها توصیه‌ام، توصیه به اجرای قانون است. هیچ ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ نکته آخر اینکه شما تا به اینجا ی کار بیشتر به‌عنوان یک قاضی سخن گفتید اما حالا می‌خواهم از مقام کمیسیون امنیت مجلس درباره مسایل امنیتی پرداختن به این پرونده بگویند، در کنار دیگر توصیه‌ها، آیا توصیه امنیتی هم در این زمینه دارید؟

تنها توصیه‌ام، توصیه به اجرای قانون است. هیچ ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

آقای احمدی‌نژاد هشت‌سال مدیریت اجرایی کشور را برعهده داشته و همین قانون آیین دادرسی به امضای ایشان ابلاغ شده و چندبار که به شکل آزمایشی تمدید می‌شد با امضای ایشان ابلاغ شده و حالا انتظار و توصیه ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

رسیدگی به پرونده اتهامی آقای احمدی‌نژاد را ندارد. توصیه می‌کنم که این نقض برطرف شود چراکه اگر این مساله برطرف نشود این پرونده سراجامی نخواهد داشت.
❖ برخی می‌گویند پرونده احمدی‌نژاد به‌دلیل اینکه ایشان رئیس دولت‌های نهم و دهم بوده با ملاحظاتنی مواجه شده، آیا این مساله صحت دارد؟

اول اینکه در قانون اساسی همه ملت در برابر قانون برابرند، حالا می‌خواهد آن فرد رئیس‌جمهوری باشد یا یک فرد روستایی یا چوپانی ساده. نباید میان مقام‌های مسؤول و افراد عادی به‌لحاظ اجرای قانون تفاوتی وجود داشته باشد. اگر کسی تخلفی کرده و مرتکب جرمی شده باشد باید به آن جرم رسیدگی شود. البته طرح پرونده و شکایت در دادسرا مساوی با جرم نیست. شاید حتی رسیدگی پیش از صدور کیفرخواست صورت گیرد و در نهایت حکم

براثت صادر شود اما نکته اینکه باید از نهادهای قانونی و دستگاه قضایی حمایت کنیم. دستگاه قضایی استانی

هم یک نهاد حقوقی و قانونی است. به‌هرحال من به شیوه رسیدگی ایراد دارم و تاکید می‌کنم که دادگاه کیفری استان پیش از صدور کیفرخواست صلاحیت ندارد. اشکال کار این است که با فرض اینکه دادگاه بخواهد رایی صادر کند بدون تردید دیوانعالی کشور رای را نقض خواهد کرد.
❖ برخی می‌گویند پرونده احمدی‌نژاد به‌دلیل اینکه ایشان رئیس دولت‌های نهم و دهم بوده با ملاحظاتنی مواجه شده، آیا این مساله صحت دارد؟

اول اینکه در قانون اساسی همه ملت در برابر قانون برابرند، حالا می‌خواهد آن فرد رئیس‌جمهوری باشد یا یک فرد روستایی یا چوپانی ساده. نباید میان مقام‌های مسؤول و افراد عادی به‌لحاظ اجرای قانون تفاوتی وجود داشته باشد. اگر کسی تخلفی کرده و مرتکب جرمی شده باشد باید به آن جرم رسیدگی شود. البته طرح پرونده و شکایت در دادسرا مساوی با جرم نیست. شاید حتی رسیدگی پیش از صدور کیفرخواست صورت گیرد و در نهایت حکم

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

آقای احمدی‌نژاد هشت‌سال مدیریت اجرایی کشور

را برعهده داشته و همین قانون آیین دادرسی به امضای ایشان ابلاغ شده و چندبار که به شکل آزمایشی تمدید می‌شد با امضای ایشان ابلاغ شده و حالا انتظار و توصیه ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

آقای احمدی‌نژاد هشت‌سال مدیریت اجرایی کشور را برعهده داشته و همین قانون آیین دادرسی به امضای ایشان ابلاغ شده و چندبار که به شکل آزمایشی تمدید می‌شد با امضای ایشان ابلاغ شده و حالا انتظار و توصیه ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

آقای احمدی‌نژاد هشت‌سال مدیریت اجرایی کشور را برعهده داشته و همین قانون آیین دادرسی به امضای ایشان ابلاغ شده و چندبار که به شکل آزمایشی تمدید می‌شد با امضای ایشان ابلاغ شده و حالا انتظار و توصیه ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

❖ توصیه شما به‌عنوان یک قاضی به احمدی‌نژاد چیست؟

آقای احمدی‌نژاد هشت‌سال مدیریت اجرایی کشور را برعهده داشته و همین قانون آیین دادرسی به امضای ایشان ابلاغ شده و چندبار که به شکل آزمایشی تمدید می‌شد با امضای ایشان ابلاغ شده و حالا انتظار و توصیه ملاحظه‌امینیتی‌ای در پرونده ایشان نیست.

**ایران و تنش غرب و روسیه**

**فریدون مجلسی**
**تحلیلگر روابط بین‌الملل**

● دموکراسی، حکومت خوب، عدالت اجتماعی، برابری حقوق شهروندان و احترام به آنان و حقوقشان برای مردم اوکراین و برخی دیگر از ممالک عنوان تازهای به شمار می‌روند می‌خواهم بگویم که اگر در برابر فساد و خودکامگی در اوکراین ایستادگی و اعتراض شد عجیب نیست اما نوع برخورد با آن، بالذکلیفی حکومت «خودکامه» و فرصت‌هایی که به بعضی سران اتحادیه اروپایی یا به سناتور، مک کین دست راستی افراطی آمریکایی داده شد که بر آن آتش بدمند، به نظر عجیب می‌آید! ظاهراً نه آن وادادگی که بیشتر ناشی از فساد دولت حاکم بود و نه آن پافشاری و یکدندگی معترضان میدان که گویی پشتشان خیلی گرم بود، با آن خودکامگی جور در نمی‌آمد!

دیروز پیمانی از دوستی به دستم رسید همراه با تحلیلی از مرجعی محفطفه‌کار در واشنگتن، موضوع را بر پایه افسانه‌سرای پوتین گذاشته و مدعی ۱۰ ادعای دروغین از جانب او شده است:

۱- «آنهايي که تانسيست زيربنائي و نظامي اوکراين را در کریمه گرفتند» «گروه‌های دفاعی شهروندی» هستند نه قوای روس»

۲- «روسيه اقدامات خودش را در قالب قرارداد دوستي ۱۹۹۷ خودش با اوکراين می‌داند»

۳- «معترضان توافق ۲۱ فوریه خودشان را با دولت يانوکويچ اجرا نکردند»

۴- «حکومت کنوني اوکراين نامشروع است»

۵- «بحران انساني در اوکراين موجب گريز صدها هزار پناهنده روس به روسيه شده است»

۶- «روس تيران اوکراين مورد تهديد هستند»

۷- «پايلگاه‌های روسيه مورد تهديد هستند»

۸- «به‌کليساها و کنيسه‌ها در شرق اوکراين حمله شده است»

۹- «کي‌ف می‌کوشد وضع کریمه را به هم بريزد»

۱۰- «ادای (مجلس) اوکراين تحت نفوذ توريس‌هاست»

سپس به هر یک از این ادعاها پاسخ حتی‌المقدور حقوقی داده و با دلایلی آنها را مردود دانسته‌اند. گرچه در اخبار شاهد اعتراض‌های ضد استبداد و فساد در آنجا بودیم، شاهد اقدامات حاد کسانی که لباس‌های شبه جرمی مشکی پوشیده بودند نیز بودیم و نمایش‌های فاشیستی و ضدروسی و ضدصلبی در اوکراین تازگی ندارد. «رادای» اوکراین هم همین است که تا دیروز با قاطعیت دور طیوگری رای می‌دادار در کشور فاسد، شرکای جرم هم برای خودش نرخ‌هایی دارند. غرب می‌خواهد روسیه را از اوکراین جدا و آن را از کشوری اوراسیایی به کشوری آسیایی با مسایل آسیای مرکزی تبدیل کند و عملاً آن را از جنوب و غرب محاصره کند! اما پاسخ من به این مساله صرفاً سیاسی طبیعتاً مفهوم سیاسی دارد نه حقوقی. حقوق و مدارک ظاهراً حقوقی، مدارکی هستند که اروپایی‌ها در گردآوری آن برای استناد در روز پیماندا استناد هستند، اما این بار با روسیه طرف هستند که زیرکی‌اش کمتر از آنها نیست.

همان‌طور که به آن دوست نوشتم به‌عنوان یک ایرانی که کشورش همیشه از تجاوزگری‌های روسیه چه در زمان تزارها و چه در زمان کمونیست‌ها آسیب دیده است، هیچ‌گونه هولاری سیاسی نسبت به آن کشور ندارم اما معنی‌اش این نیست که تبلیغات و خصومت‌ورزی‌های شدید غربی‌ها را نسبت به روسیه چشم‌پسته تأیید کنم! تا آنجا که پیگیری کردم تنها بهانه و ایراد پس از استبداد رانچ، فساد رژیم اوکراین و رژیم‌های قبلی آن است، اما واقعتاً این است که بخش شرقی اوکراین، سرزمینی روسی است با جمعیتی روس‌تبار و مردم آن نیز از تبعیضات ضروری اوکراینی‌های افراطی و بعضاً فاشیست رنج برده‌اند. «کریمه» هم سرزمینی روسی بوده است که دهه ۵۰ به‌عنوان یک تقسیم‌بندی استانی داخلی از روسیه جدا و در نقش‌ها اسور اداری به اوکراین داده شد و چنین اقلیمی میان خوشنودانان اسلاو نیاید مسالهای ایجاد می‌کرد. اکنون که ناتو و غرب می‌کوشند به سودجویی از احساسات ضروری تندروهای اوکراین، دشمن دیرین خودشان یعنی روسیه را وادار به تسلیم کنند و در مرحله بعد آن کشور محاصره‌شده را به دادن امتیازات دیگر وادار و تضعیف کنند، روس‌ها هم در داخل و بیرون از اوکراین از خودشنود مقاومت شدید و جدی نشان می‌دهند. پس مساله اصلی آنان تضعیف روسیه است و روس‌ها نمی‌توانند تسلیم امیال آنان شوند! مقوله جدی است یعنی فقط دو راه دارند:

یا با روسیه جنگ کنند، اگر در چنین بی‌نت‌بودن یا نبودن، از عهده آن برمی‌آیند!

یا به‌احلی بسیار دموکراتیک و غرب‌پسندانه متارک‌های مشابه چک-اسلواکی را بر مبنای رفاندومی با نظارت بین‌المللی، هم در غرب و هم در کریمه و شرق اوکراین بپذیرند. نیازی هم به این‌همه سروصدا و شیون ندارد! هیچ دو کشوری و هیچ دو مساله‌ای یکسان نیستند اقلیت دودرصدی و سهرصدی با قومیت ۵۴ درصدی فرق می‌کند. اما اینکه نقش ایران چه باشد، بهترین نقش است! تجربه است و دیدن و انتظار کشیدن! یا اگر لازم شد و اثرات این تنش بر موضوعاتی که ایران و ۱۵۱۱ با آن مواجه هستند سایه افکند، ایران کاری ه‌اندن همان که روس‌ها در مساله تحریم ایران در شورای امنیت در رای مثبت به قطعنامه علیه ایران صورت دادند را انجام دهد. به نظر می‌رسد در این غایله، روس‌ها و غربی‌ها باید به امتیازاتی کمتر از آنچه می‌خواستند دست یابند و چنین خواهد شد این برای کشورهای جهان هم درس است و هم دستوراد که ببینند قدرت‌های بزرگ هم نمی‌توانند «امر سیاسی» را آنطور که دلاخواهشان است یا به سود خود می‌پندارند به پیش برند. آنها هم با همه توانایی‌های اقتصادی و سیاسی، ناچارند به گفت‌وگو و تعامل کنند.

**بانک گردشگری**

فواتر از مرزها...